

לשכת עורכי הדין בישראל
בחינה בשפה העברית
ינואר 2017

הנחיות:

1. משך הבחינה שלוש שעות.
2. חומר עזר מותר: מילון עברי-לועזי, לועזי-עברי, בלבד.
3. יש להשיב על כל השאלות.
4. בחלקים א, ב – אין להעתיק את התשובות מתוך הקטע, אלא לספק הסבר. לא כל התשובות מצויות בקטע, וישנן תשובות שיש להשיב עליהן גם מתוך ידע כללי.

חלק א – 40%

עיינו בסעיף 74 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, והשיבו לשאלות המופיעות לאחרי.

74.יח. (א) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי, לשם כך, להיכנס לכל בית או מקום שיש לו חשד סביר שהחייב נמצא בו, ובלבד שזיהה את עצמו בפני מי שנחזה להיות מחזיק הבית או המקום, והודיע לו את המטרה שלשמה מתבקשת הכניסה.

(ב) מחזיק הבית או המקום ירשה כניסה חופשית לשוטר על פי דרישתו; לא איפשר מחזיק הבית או המקום את הכניסה, למרות שנדרש לעשות כן, רשאי השוטר להשתמש בכוח כלפי אדם או כלפי רכוש כדי לאפשר את הכניסה.

(ג) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי להשתמש בכוח כלפי אדם או רכוש, כדי להתגבר על התנגדות או הפרעה לביצוע הצו.

(ד) שימוש בכוח על פי סעיף זה יהיה סביר, ולא יעלה על המידה המזערית הנדרשת בנסיבות הענין לצורך ביצוע הצו, ובלבד שאין בו, בכל מקרה, כדי לסכן חיי אדם.

(ה) שוטר המבצע צו הבאה או צו מאסר רשאי, אם היה לו יסוד סביר לחשוד כי ברשות החייב חפץ שבאמצעותו עלול החייב לפגוע בעצמו או בזולתו, לחפש בבגדיו ובכליו של החייב ולתפוס כל חפץ כאמור; השוטר יערוך רישום של כל חפץ שנתפס כאמור על גבי טופס, אשר יחתם בידי השוטר והחייב.

השאלות

1. תארו בלשונכם את הליך הביצוע של צו המאסר לפי המידע מסעיף חוק זה. על התיאור להיות בסדר כרונולוגי הגיוני.
2. הציעו כותרת לסעיף החוק והסבירו בלשונכם את בחירתכם. מהם השיקולים לדעתכם לבחירת כותרת לסעיף חוק?
3. המונח "סביר" מצוי בשימוש סעיף זה בשתי הזדמנויות. מהן? מהי משמעותו בכל אחת מהן? הציעו הגדרה משפטית למונח "סביר" בהקשרים אלה ובאופן כללי.
4. סעיף זה הנו מתוך חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967. הסבירו מהם "צו הבאה" ו"צו מאסר" בהקשר זה ומדוע יש בהם צורך בענייני הוצאה לפועל?

חלק ב – 40%

עיינו בקטע דלהלן מפסק הדין בבג"ץ 6222/14 שניתן ביום 7.12.2014, והשיבו לשאלות המופיעות לאחריו.

עניינה של העתירה בבקשת העותרים להכריז על בטלותו של [סעיף 6א66\(6\) לחוק ההוצאה לפועל](#), התשכ"ז-1967 (להלן: החוק או חוק ההוצאה לפועל), המסמיך את רשם ההוצאה לפועל להטיל הגבלות על רישיון הנהיגה של החייב.

העתירה

1. העותרים, שניהם חייבים בהוצאה לפועל שרישיונם הוגבל, טוענים כי [סעיף 6א66\(6\) לחוק](#) אינו חוקתי מאחר ש"הוא בניגוד לסעיף 5 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו" ואינו עומד בתנאי פסקת ההגבלה. לטענתם, הסעיף אינו הולם את ערכי מדינת ישראל ותכליתו אינה ראויה באשר הוא נועד להטיל מורא בחייבים. עוד נטען כי הסעיף אינו מידתי משום שנעשה בו שימוש "סיטונאי", גם כלפי חייבים שאין להם כיצד לשלם את חובותיהם ואין בו כדי להביא לגביית החובות. הם מתארים גידול עקבי באחוז הבקשות המוגשות להטלת הגבלה על רישיון הנהיגה, וגידול באחוז הבקשות המתקבלות בהתאם. את טענותיהם הם מבססים באמצעות נתונים הלקוחים בעיקר מדוחות של רשות האכיפה והגבייה.

2. המשיבים מבקשים לדחות את העתירה על הסף. המשיבים 1-2 טוענים כי בית משפט זה כבר דן בסוגיה מושא העתירה בעבר, ומפנים ל**בג"ץ 5440/11 חן נ' שר המשפטים [פורסם בנבו]** (11.3.2012) (להלן: בג"ץ חן), בו נדחתה עתירה לביטול **סעיף 6א66** לחוק מאחר שלא הונחה בה תשתית עובדתית מינימאלית המבססת את הנטען. לטענת המשיבים 1-2, גם העתירה שלפנינו אינה מכילה תשתית עובדתית שיש בה כדי להוכיח את הנטען. לכך מוסיפה המשיבה 3 כי יש לדחות את העתירה בהיעדר עילה, שכן העותרים כלל לא ביססו את הטענה כי הסעיף פוגע בזכות אדם חוקתית ומכל מקום הסעיף עומד בתנאי פסקת ההגבלה.

הכרעה

3. צודקים המשיבים כי בבג"ץ חן נדונה ונדחתה עתירה דומה ביותר, שבה התבקש סעד זהה לגבי **סעיף 6א66** לחוק **ההוצאה לפועל**. הנשיא א' גרוניס ציין בפתח פסק הדין (פסקה 3) כי:

"הסעיף נשוא העתירה נחקק במסגרת תיקון מס' 29 לחוק **ההוצאה לפועל** משנת 2008 ומהווה תוצר של דיונים שונים בוועדת החוקה, חוק ומשפט בכנסת. במסגרת התיקון לחוק צומצמה האפשרות ליתן צווי מאסר כנגד חייבים, תוך שהוקנו לרשם ההוצאה לפועל סמכויות להטיל על חייבים המתחמקים מתשלום חובותיהם מגבלות שונות. נראה, כי המנגנונים שנקבעו בחוק מבקשים לאזן בין זכויות הקניין של הזוכים, לבין החובה לשמור על זכויות החייבים וכבודם. כך, נקבע כי הטלת מגבלות תיעשה אך במקרים בהם מדובר בחייב המשתמט מתשלום חובותיו, או בחייב שחובו נובע ממזונות בני משפחתו (קרי, בהתקיימות תנאי מן התנאים שבסעיף 6א66 לחוק). כן נקבע כי בטרם כניסתן לתוקף של מגבלות תישלח אל החייב הודעת התראה (סעיף 6א66), וכי המגבלות יוטלו בהתאם לשיקול דעתו של רשם ההוצאה לפועל, לאחר שאיזון בין הפגיעה בחייב לבין זכויות הזוכה, בשים לב להליכים האחרים שננקטו נגד החייב (סעיפים 6א66 ו-6א66). הסעיף הספציפי שנגדו מכוונת העתירה אף קובע כי הגבלה של התליית רישיון נהיגה "לא תוטל אם שוכנע רשם ההוצאה לפועל כי הטלתה עלולה לפגוע פגיעה ממשית בעיסוקו של החייב וביכולתו לשלם את החוב או שרישיון הנהיגה חיוני לחייב, עקב נכותו או עקב נכות בן משפחה התלוי בו". הנה כי כן, דרך ארוכה יש לעבור על פי החוק עד שתופעל הסנקציה הקבועה בסעיף. נראה כי אף העותר ער לכך, ועל כן, בפועל, עתירתו מכוונת בעיקר כלפי אופן היישום של הסעיף בלשכות ההוצאה לפועל בכלל, ובמקרה האישי שלו בפרט, ולא כנגד הוראת הסעיף גופה."

הגם ש"דרך ארוכה יש לעבור על פי החוק עד שתופעל הסנקציה הקבועה בסעיף", נמנע הנשיא גרוניס מלהביע עמדה לגבי המנגנון הקבוע בחוק או חוקתיות התיקון לחוק, ודחה את העתירה על הסף מן הטעם שהעותרים לא פרשו תשתית עובדתית, ולו מינימאלית, שיש בה לבסס את הטענה כי יישום הסעיף אינו מידתי.

4. אף אנו איננו רואים הכרח להביע עמדה לגבי הוראת [סעיף 66א\(6\)](#) לחוק בגדרי העתירה הנוכחית, שכן גם את העתירה הזו יש לדחות על הסף הואיל ואינה מניחה תשתית עובדתית ומשפטית מספיקה, המבססת את טענות העותרים. צודקת המשיבה 3 כי טענת העותרים לפיה הסעיף פוגע בזכות אדם חוקתית, נטענה באורח סתמי, בעלמא וללא ניתוח משפטי הולם. ניתוח כאמור בולט במיוחד בהיעדרו בהתחשב במנגנוני האיזון שנקבעו כתנאי להפעלת הסנקציה [שבסעיף 66א\(6\)](#) לחוק, שיש בהם כדי לרסן באופן פנימי את פוטנציאל הפגיעה בחייבים. גם הטענות שהועלו ביחס לאופן היישום של הסעיף, דהיינו הטענה כי רשמי ההוצאה לפועל עושים שימוש בלתי מידתי בסנקציה זו, "בסיטונאות" כנטען, לא בוססה בנתונים ובעובדות כנדרש. הנתונים היחידים שגובו באסמכתאות נוגעים לשנים 2012 - 2013 בלבד, אף שתיקון מס' 29 נכנס לתוקף כבר בשנת 2009. נתונים אחרים שהובאו אינם רלוונטיים לעניין או שהם מתייחסים לכלל המגבלות הקבועות [בסעיף 66א](#) (לקבל או להחזיק בדרכון, לעכב יציאה מהארץ, להשתמש בכרטיס אשראי וכיו"ב) מבלי להבחין ביניהן. גם שני המקרים הפרטניים שאותם מתאר בא-כוח העותרים כדוגמה להפעלה גורפת כביכול של הסנקציה מצד רשמי ההוצאה לפועל, אינם יכולים לבסס – ולו באופן לכאורי – את טענות העותרים או להצדיק את הסעד שהתבקש. יצוין כי באשר לעניינם הפרטני של העותרים, אין התייחסות של ממש בעתירה.

סוף דבר, העתירה נדחת. לפנים משורת הדין, לא יהיה צו להוצאות.

השאלות

1. מהן הטענות העיקריות של העותרים ושל המשיבים?
2. מדוע ההפניה ל"בג"ץ חן" אינה מסייעת לעותרים בעתירתם?
3. לאור ההכרעה בפסק הדין, כיצד הייתם מייעצים לעותרים לתקן את העתירה כדי להגדיל את סיכוייה להתקבל?
4. מדוע לדעתכם לא ניתן בעתירה צו להוצאות?

חלק ג – 20%

נא ערכו חוזה עבודה שיכלול לפחות 10 סעיפים לפי המידע הנתון להלן.
ניתן להוסיף פרטים כפי הנדרש.

1. הצדדים הם חברת "פרסום נאות" בע"מ (המעסיק, חברת פרסום) וסוולנה (העובדת).
2. התפקיד הוא דוגמנית לצילומים בפרויקטים שונים של החברה.
3. תקופת ההעסקה היא מיום 1.1.2017 ועד יום 31.12.2017.
4. התשלום הוא חודשי עד ל-10 בכל חודש. המשכורת היא 32,000 ש"ח + הפרשה לקרן פנסיה + הפרשה לקרן השתלמות. יתר התשלומים הם לפי החוק ו/או הסכמים קיבוציים.
5. שעות העבודה הן לא שגרתיות ולפי הצורך.
6. לעובדת יינתן בונוס הצטיינות לפי שיקול דעת המעביד.
7. כעבור שנה תישקל האפשרות להאריך את החוזה ולהעניק לעובדת בונוס.
8. במקרה של סכסוך בין הצדדים, עליהם לפנות לבורר.

ב ה צ ל ח ה !

לשכת עורכי הדין בישראל

בחינה בדיני חיוכים ועבודה

מועד: ינואר 2017

נא לענות על 4 מתוך 5 השאלות שלפניך.

בכל תשובה יש להסתמך על סעיפי חוק, ולהסביר את הרלבנטיות שלהם לאירועים המתוארים בשאלה.

שאלה מס' 1

פרופ' אהוד אורגד פרש זה לא מכבר לגמלאות. בשיטוטיו בשוק הפשפשים צדה את עיניו שידה יפה ומעניינת במיוחד בחנות לרהיטים עתיקים. בעל החנות, יעקב, אמר לאהוד כי השידה עתיקה מאד, היא נבנתה באנגליה במאה ה-17 ומחירה 75,000 ₪. לאחר דין ודברים והתייעצות עם מומחה לעתיקות, שהיה בחנות באותה עת, ואישר כי על פי בדיקות שערך מדובר אכן בשידה עתיקה, הסכים יעקב למכור לאהוד את השידה עבור 65,000 ₪. לאחר כשנה ביקר בביתו של אהוד חברו, דוד, שהינו פרופ' לאמנות. למראה השידה שקנה אהוד פרץ דוד בצחוק רם ואמר לו כי הוא מכיר נגריה בירושלים המייצרת שידות כאלה. למחרת פנה אהוד ליעקב בדרישה להחזיר את השידה ולקבל את כספו בחזרה. יעקב דחה את דרישתו בכל תוקף. דונו בטענותיהם של כל הצדדים המעורבים בעסקה.

שאלה מס' 2

חנה הינה הבעלים של רשת חנויות לבגדי היריון "להיות יפה תמיד". מאחר שאחת העובדות בחנות בירושלים התפטרה מעבודתה בשל נישואיה פרסמה חנה מודעת דרושים למציאת עובדת במקומה. דפנה, אחת הפונות בעקבות המודעה, זומנה לראיון והתקבלה לעבודה. היא עבדה בחנות מידי יום ביומו 6 ימים בשבוע מן השעה 9:00 ועד לסגירת החנות בשעה 19:00, ושולם לה שכר מינימום שעת. לאחר 3 חודשי עבודה הודיעה דפנה לחנה כי בהיריון וכי היא אמורה ללדת בעוד כ-4 חודשים. חנה כעסה מאד על כי דפנה לא הודיעה לה על הריונה בראיון העבודה שנערך לה, ופיטרה את אותה מן העבודה על אתר. לטענתה איבדה את האימוץ בדפנה בשל כך שהסתירה את הריונה, והיא אינה יכולה להעסיקה עוד.

דונו בשאלה מה הן זכויותיה של דפנה

שאלה מס' 3

חיה היא אשה ערירית המתגוררת בגפה. חיה משכירה חדר בדירתה לסטודנטית – אפרת. בעת האחרונה נפגע זכרונה של חיה, ולעיתים קרובות היא יוצאת מביתה, ואינה מוצאת את הדרך חזרה, היא משאירה את הגז דולק וכד'. אפרת עוזרת לה מאד, היא מביאה לביתה מצרכים, דואגת לתשלום חשבונות החשמל, המים והטלפון ועוד. כאות תודה על העזרה, נתנה חיה לאפרת תכשיטים יקרי ערך שקיבלה בירושה מאמה, והם עוברים במשפחה מדור לדור. שווי התכשיטים, על פי הערכת שמאי ישנה, הינו כ-\$300,000.

עם תום לימודיה עזבה אפרת את הדירה. זמן קצר לאחר מכן ביקשה ביתה של חיה, ליאורה, לראות את התכשיטים, חיה חיפשה אותם זמן רב, אך לבסוף נזכרה כי נתנה אותם לאפרת. לאחר מאמצים רבים הצליחה ליאורה לאתר את אפרת, ודרשה מנה להחזיר את התכשיטים, אך היא סירבה.

ליאורה פונה אליך לייעוץ, מה תייעץ/צי לו?

שאלה מס' 4

שלומי עובד בחנות למכשירי כתיבה מזה כ-7 שנים. ביום 12.6.2016 בעת שעסק שלומי בסידור קלסרים על המדפים פנה אליו לפתע הבעלים של החנות, עמרם, והאשים אותו בגניבת מוצרים מן החנות במשך תקופה ארוכה. עמרם הזעיק את כל העובדים ואמר להם כי שלומי הוא גנב וכי עליו להתבייש במעשיו. שלומי, שהופתע מאד מן ההאשמות החמורות שהוטחו בו, ביקש מעמרם להציג הוכחות לטענותיו הקשות, ועמרם אמר כי יציג זאת למחרת. למחרת עמרם לא הציג הוכחות כלשהן, ואולם יחסו אל שלומי השתנה, והוא החל לנזוף בו ללא הרף. שלומי המתין במשך שבועיים נוספים אולם דבר לא קרה, ויחסו הקשה של עמרם נמשך. בתום שבועיים פנה שלומי לעמרם ודרש ממנו להתנצל בפניו על הגניבה ולשנות את יחסו כלפיו. עמרם סירב בכל תוקף. כעבור שבוע הודיע שלומי לעמרם כי הוא מתפטר מעבודתו אצלו וכי הוא זכאי לתשלום פיצויי פיטורים. עמרם השיב בכעס לו כי זכותו להתפטר אולם הוא אינו זכאי לפיצויי פיטורים. שלומי פונה אליך לייעוץ. מה יהיו עילות התביעה של שלומי, ולאיזה בית משפט עליו להגיש את תביעתו.

שאלה מס' 5

נופר היא דוגמנית מצליחה מאד. בשובה באחד הערבים מעבודתה, מעדה בשל בור קטן שהיה בכביש, נפלה על דלת מכוניתה, שברה את אפה, ונגרמו לה חתכים בפנים. נופר נאלצה לעבור ניתוחים פלסטיים כדי לשפר את צורת האף, ולטשטש את הצלקות, היא לא יכלה לעבוד במשך תקופה ארוכה, וכאשר רצתה לשוב ולעבוד כמקודם התברר כי איש אינו מעוניין עוד להזמינה לדגמן.

א. נופר פונה אליך לייעוץ, ומבקשת לדעת מי יפצה אותה על ההוצאות הרבות שנגרמו לה בשל

הפציעה.

ב. האם תשובתך תשתנה אם יתברר כי באותו ערב לבשה נופר חצאית צרה במיוחד שהגבילה אותה בהליכה, וכי אין זו הפעם הראשונה שהיא מועדת ונופלת.

ב ה צ ל ח ה !

לשכת עורכי הדין

בחינה בדיני קניין

ינואר 2017

1. משך הבחינה שלוש (3) שעות.
2. הבחינה כוללת 5 שאלות. משקלן מצוין בכותרתן.
3. יש להשיב על כל השאלות.
4. אין להעתיק סעיפי חוק. עם זאת, יש לציין בכל תשובה ותשובה את סעיפי החוק הרלוונטיים.

שאלה 1 (20 נקודות)

הסבירו את המושגים הבאים, ציינו והתייחסו לסעיפי החוק הרלוונטיים (מבלי להעתיק את סעיפי החוק):

- א. חכירה לדורות.
- ב. בית משותף.
- ג. פדיון משכנתא.
- ד. פנקס השטרות.

שאלה 2 (20 נקודות)

ענו על שאלות המשנה הבאות והתייחסו לסעיפי החוק הרלוונטיים (מבלי להעתיק את סעיפי החוק):

- א. אנא הסבירו מהי זכות לרישום ראשון במקרקעין, כיצד מגישים את הבקשה לביצוע רישום ראשון במקרקעין והאם ניתן להתנגד לבקשה זו?
- ב. עמדו על ההבדלים בין הזכות לחידוש רישום במקרקעין לבין תיקון רישום שטח או גבולות במקרקעין.

שאלה 3 (20 נקודות)

ענו על שאלות המשנה הבאות והתייחסו לסעיפי החוק הרלוונטיים (מבלי להעתיק את סעיפי החוק):

- א. ציינו את שלושת בעלי התפקידים המרכזיים בלשכות רישום המקרקעין ועמדו על ההבדלים בסמכויותיהם.
- ב. במקרה של סכסוך בין בעלי דירות בבית משותף בנוגע להתקנת דוד שמש על גג הבית המשותף, מי יכול להגיש תביעה בגין הסכסוך ולמי הסמכויות לדון בסכסוך כאמור?
- ג.

שאלה 4 (20 נקודות)

יוסף מעוניין למכור את נכס המקרקעין שבבעלותו לדנה. השניים ערכו הסכם בכתב לפיו יוסף מתחייב למכור לה את נכס המקרקעין תמורת סכום של 2.1 מיליון ₪. לפני שעסקת המכר נרשמה לטובתה של דנה, התחייב יוסף למכור את נכס המקרקעין לרון תמורת סכום של 2.3 מיליון ₪.

אנא ענו על השאלות הבאות ונמקו בקצרה את תשובותיכם (לרבות ציון סעיפי חוק רלוונטיים):

- א. באילו מקרים זכותה של דנה תהיה עדיפה לרכישת נכס המקרקעין ובאלו מקרים זכותו של רון תגבר?
- ב. האם תשובתם תשתנה היה ומדובר בעסקה לרכישת טבעת יהלום?

שאלה 5 (20 נקודות)

הסבירו בקצרה את המושגים הבאים והתייחסו לסעיפי החוק הרלוונטיים (מבלי להעתיק את סעיפי החוק):

- א. יצירה נגזרת בזכות יוצרים.
- ב. רישיון כפיה בפטנטים.
- ג. סימן מסחר כשר לרישום.
- ד. חובת מוצא אבידה.

בהצלחה !

לשכת עורכי הדין
בחינות בדיני מדינת ישראל
דיני משפחה וירושה

ינואר 2017

הנחיות:

1. משך הבחינה שלוש (3) שעות
2. יש לענות על חמש (5) שאלות מתוך שבע (7) שאלות.
3. יש להסביר ולנמק כל אחת מהתשובות בליווי סעיפי החוק הרלוונטיים; עליך לציין לגבי כל אחת משאלות המשנה את החוק והסעיף החל לעניין.
4. נא לכתוב תשובות קצרות וענייניות.
5. אין להעתיק "סתם" סעיפי חוק במקום הסבר ונימוקים.
6. השאלות מנוסחות בלשון זכר, אך הן מופנות לזכר ונקבה כאחד.

השאלות:

1. קטרינה נישאה ליבגני, בקפריסין, על אף שהם אזרחי ותושבי מדינת ישראל. מנישואים אלו נולדו להם שלושה ילדים: אנה בת 25, איגור בן 23 (בעל נכות פיזית קשה ואינו מסוגל לנהל אורח חיים עצמאי או לעבוד) ויוליה בת 14. הצדדים החליטו להיפרד. הם חלוקים ביניהם לגבי ההליך הנכון ולגבי הזכויות של כל אחד מהם.

א. קטרינה טוענת שעליהם להתגרש בבית הדין הרבני כיוון שסבא שלה היה יהודי. לטענתה, עליהם להסדיר בבית הדין הרבני גם את כל הנושאים הקשורים לגירושין, לרבות מזונות הילדים וההפרדה הרכושית ביניהם. יבגני מתנגד! כיוון שלטענתו הוא מוגדר "חסר דת" וממילא אמה וסבתא של קטרינה נוצריות.

מי צודק? פרט תשובתך

5 נק'

- ב. תאר את ההליך המשפטי הנכון שיש לנקוט כדי לפרק את הנישואין ולהתגרש ובאיזו ערכאה שיפוטית?

5 נק'

ג. עוד טוענת קטרינה, שאיגור חייב לשלם לה דמי מזונות לשלושת הילדים. איגור מתנגד וטוען שרק חוק דתי יכול לחייב אותו לשלם מזונות לילדיו וכיוון שהוא כאמור "חסר דת", אין לו כל חיוב שכזה.

מי צודק? פרט תשובתך והסבר לגבי כל אחד מהילדים.

5 נק'

ד. האם תשובתך בסעיף 1 ג' תשתנה אם תדע כי קטרינה עובדת הייטק המשתכרת כ-20,000 ₪ בחודש ואילו יבגני עובד כנהג ומשתכר כ-5,000 ₪?

5 נק'

2. לאור המחלוקות הרבות בין קטרינה ליבגני, מחליטה קטרינה לפנות לייעוץ משפטי כדי להגיש תביעה כנגד יבגני וכך לחייב אותו לשלם מזונות עבור הילדים. א. עוה"ד מציע לקטרינה להגיש בהקדם כתב תביעה מפורט ובו תדרוש הכל, לרבות תשלום דמי מזונות.

האם מדובר בעצה משפטית נכונה? נמק ופרט חוקים עליהם מתבססת תשובתך.

5 נק'

ב. עוד הציע עו"ד כי במסגרת כתב התביעה, יש לשפוך את כל הכעסים כלפי יבגני ולכן מציע להכפיש את שמו של יבגני, **גם אם הדברים אינם נכונים**, כיוון שלטענת בכתב התביעה "הנייר סובל הכל" והמטרה להפעיל עליו לחץ את מזונות הילדים.

מה דעתך על עצה זו? נמק ופרט חוקים עליהם מתבססת תשובתך.

5 נק'

ג. ועוד .... עורך הדין מציע להפעיל לחץ נוסף ולנתק כל קשר בין הילדים לבין הוריו של יבגני.

לאור הקשר המשפחתי הקרוב, הוריו של יבגני מיד מתרעמים ופונים אליך לעצה, מה ביכולתם לעשות כדי לחדש את הקשר.

מה תייעץ להם? בסס את עצתך על החוקים הרלוונטיים.

5 נק'

ד. לאחר שקטרינה מקבלת את עצת עורך דינה, הוא מציע שכבר ימהר להגיש את התביעה ויכלול בה את כל הנושאים הקשורים לפרידה ביניהם, לרבות, נושא רכוש, מזונות, זמני השהות עם הילדים ועוד.

מה דעתך על עצה זו? נמק ופרט חוקים עליהם מתבססת תשובתך.

5 נק'

3. עורך דינה של קטרינה לוקח על עצמו את הטיפול בעניינה ולא מעדכן את קטרינה בכל צעד וצעד, החלטות וכו'... לפיכך, במשך חודשים רבים היא אינה שומעת ממנו כלל.

א. קטרינה מתקשה לכלכל את עצמה ואת ילדיה במשך תקופה כה ארוכה והמצב הכלכלי קריטי. היא פונה לעורך דינה, אשר מבהיר לה כי אין מה לעשות, הליכים משפטיים לוקחים זמן ויכולים לעבור חודשים ואפילו שנים עד שינתן פסק דין בעניינם.

חווה דעתך לגבי תשובתו של עוה"ד? נמק ומה אתה היית מציע לקטרינה?

10 נק'

ב. לאחר שקטרינה מתעקשת, עורך דינה טוען כי אפשר להטיל עיקול על בית הוריו של יבגני וזה יוכל להבטיח את המזונות, מיום מתן ההחלטה ועד הגיע שיוליה תגיע לגיל 18.

מה דעתך על דברי עוה"ד? נמק ופרט חוקים עליהם מתבססת תשובתך.

10 נק'

4. האם תשובתך בסעיף 3 ב' הייתה משתנה אילו ידעת שההורים של יבגני הבטיחו לו בע"פ לפני מספר שנים (עת פיזו ההורים על רחבת הריקודים בחתונתם של יבגני וקטרינה), כי כאשר הם ילכו לעולמם, הם יורישו לו את דירתם במלואה? בסס תשובתך. ציין לפחות 3 סעיפי חוק רלוונטיים לתשובתך.

20 נק' (5 נק' לכל סעיף חוק מפורט ומנומק)

5. לפתע עורך דינה של קטרינה מודיע לה כי לאחר שתיקן לא מעט כתבי בי-דין, בהתאם להוראות החוק שלא היה מודע להם קודם... הוא קיבל זימון להגיע ליחידת הסיוע שליד בית המשפט, לשבוע הבא. לדעתו אין צורך שהיא תגיע כלל לפגישה והוא יכול לייצג אותה שם לבדו. זאת כיוון שמדובר ביחידה שאין לה כל

סמכות. היתרון היחידי מבחינתו להגיע לדיון, הוא שכך הוא יוכל לעשות שימוש במידע שיועבר בפגישה ולהעבירו במלואו לבית המשפט כאשר ימשיכו ההליכים שם.

20 נק'.

האם צודק עורך הדין? נמק תשובתך בהתבסס על סעיפי החוק הרלוונטיים.

6. מתברר שקטרינה התעקשה להגיע לפגישה ביחידת הסיוע, ושלאחריה היא מתיישבת עם עורך דינה להתייעצות המשך התהליך. הוא מציע לה בשלב זה, להפעיל את כל הלחצים האפשריים כנגד יבגני. לכן הצעתו היא לעשות מספר **צעדים חד צדדים קיצוניים** :

- א. לשנות את שמה לשם ישראלי יותר, מקטרינה ל : קרן.
- ב. לשנות גם את שמה של בתה הקטינה מיוליה ל : אילנה.
- ג. לקנות כרטיס טיסה (הלוך בלבד) ולנסוע עם הילדים למשפחה שלה, ללא תאריך חזרה ומבלי ליידע את יבגני כמובן.
- ד. האם תשובתך בס"ק ג' לעיל הייתה משתנה אילו ידעת שמדובר באוקראינה ושבאותה עת התקיימו קרבות צבאיים באזור? ומה עצתך המשפטית באשר לאפשרויות המשפטיות העומדות בפני יבגני לעשות כנגד צעדיה של קטרינה?

20 נק' לשאלה (5 נק' לכל תת סעיף בשאלה)

7. כתוצאה מהצעדים שנקטה קטרינה (המפורטים בסעיף 6 לעיל) – יבגני יוצא מכלל שליטה ובוחר לעשות צעדים קיצוניים וחד צדדיים גם מצידו.
א. הוא מגיע לביתה של קטרינה ומאיים עליה, שולח סמסים בנימה זועמת וזאת אחרי שבמהלך כל השבוע התקשר מדי יום למקום עבודתה....

כיצד על קטרינה לפעול במצב כזה? נמק תשובתך בהתאם להוראות החוק.

ב. יבגני לא הסתפק בכך ולאחר ששבר את דלת כניסת ביתה, הוא נכנס פנימה לביתה ואילץ את בתו יוליה לשבת עימו ל"שיחה" של אב ובת, במהלכה הודיע לה חד משמעית שהוא החליט לחתן אותה עם הבוס שלו כי למרות שהוא "רק" בן 44 הוא מסודר מאוד כלכלית.

התייחס לסוגיה המשפטית והתבסס על סעיף החוק הרלוונטי.

ג. כיוון שבעלה (לעתיד) של יוליה, מסודר כלכלית, הוא מבקש לחתום עם יבגני, אביה של הכלה (לעתיד), על הסכם ממון והוא מביטח לשמור על ההסכם במגירה בבית ולהציגו רק במידה ויאלץ חלילה לעשות שימוש באמור בו. לכן

הוא מציע שהם יכתבו שניהם יחד , בכתב יד, את ההסכמות המהוות את הסכם הממון והם יחתמו עליו כאמור. בכל מקרה, הוא מבהיר שיש נוהג במשפחתו מזה שנים רבות, כי אם חלילה הם יתגרשו, הרי שיוליה (אשתו לעתיד) לא זכאית לדבר מהרכוש שייצבר במהלך הנישואין. יחד עם זאת וכיוון שהוא רוצה לשמור עם יבגני על מערכת יחסים תקינה – הוא מוכן לרשום שהוא יתן לה 10% מהרכוש שיצברו במהלך הנישואין אך בשום פנים ואופן לא תהיה זכאית לדבר וחצי דבר מהרכוש שצבר לפני מועד הנישואים.

התייחס משפטית, לסוגיות המשפטיות השונות שעולות במצב דברים זה. התבסס בתשובתך על סעיף החוק הרלוונטי.

ד. במהלך הסידורים לחתונה, הבוס של יבגני (חתנו לעתיד) , התחזקה ביניהם מערכת היחסים והוא מודה בפני יבגני שלמעשה הוא "רק" בן 30 . כמו כן הוא חושף בפניו את המידע שלפני מספר שנים, הוא זייף מסמכים ושינה את גילו לגיל מבוגר יותר על וזאת על מנת לפתוח עסק , בזמן שהיה עוד קטין. עתה שהוא מתחתן עם יוליה שהיא רק בת 14, חשוב לו לתקן את העניין והוא מבקש מיבגני שיברר עבורו , כיצד הוא יכול לתקן זאת. יבגני פונה אליך לעצה.

מה תייעץ לו? תאר בפניך את ההליך במלואו, לרבות לאיזו ערכאה עליו לפנות.

20 נק' לשאלה (5 נק' לכל תת סעיף בשאלה)

בהצלחה!!

לשכת עורכי הדין

בחינה בדיני עונשין ודין פלילי

ינואר 2017

משך הבחינה שלוש (3) שעות.

הבחינה כוללת 5 שאלות. משקלן מצוין בכותרתן.

שאלה 1 (35 נקודות):

הסבירו בקצרה את המושגים הבאים:

א. "מחשבה פלילית".

ב. "רשלנות".

ג. "עבירת הסגרה".

ד. בקשת עצור ל"עיון חוזר".

ה. "עיכוב" (בהקשר של דיני מעצרים).

שאלה 2 (35 נק'):

לפניכם מספר משפטים. כתבו ביחס לכל משפט האם הוא נכון או לא נכון, והוסיפו הסבר קצר לתשובתכם (תשובה ללא הסבר לא תזכה בנקודות).

א. גם לפני הגשת כתב אישום, ניתן לעצור אדם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

ב. דברים שהתקבלו על ידי האזנת סתר, לעולם אינם יכולים לשמש כראיה בהליך פלילי.

ג. כאשר אדם מודה באשמתו מחוץ לבית המשפט, יש תנאים מסוימים הנדרשים כדי שבית המשפט יקבל זאת כראיה.

ד. אדם רשאי להעלות טענות מקדמיות נגד האישום נגדו, רק בשלב הראשוני של תחילת המשפט. לאחר מכן כבר לא ניתן לעשות זאת.

ה. כל אסיר זכאי להפחתת שליש מתקופת מאסרו.

שאלה 3 (10 נק'):

יוליוס קייזרמן עומד לדין באשמת גניבת ארנק. התביעה מעוניינת להעלות לדוכן העדים את שמעון הקצב, שאמנם לא ראה באופן ישיר את הגניבה, אך הוא שמע צעקות של אשה בשעת המעשה – "יוליוס, גנב שכמוך, ראיתי אותך, תחזיר את הארנק מיד". האם דבריו של שמעון יהיו ראיה קבילה?

שאלה 4 (10 נק'):

יששכר פושע מוכר וידוע, פורץ לחנות יחד עם יוסי, אדם ללא עבר פלילי. נגד השניים מוגש כתב אישום. המדינה מבטיחה ליוסי שאם יעיד נגד שותפו יששכר, הוא יזכה להקלה משמעותית בעונש. האם בית המשפט יוכל להשתמש בעדותו של יוסי כדי להרשיע את יששכר?

שאלה 5 (10 נק'):

זבולון מואשם בעבירת שוד חמורה. לאחר חודשים ארוכים שבהם המשפט מתנהל, מזכר זבולון שבזמן השוד הוא היה בכלל במקום אחר, והוא מבקש להביא ראיות על כך. האם בית המשפט יאפשר לו זאת?

ב ה צ ל ח ה!

לשכת עורכי הדין
בחינה בדיני מסחר א'
ינואר 2017

הנחיות לבחינה:

1. משך הבחינה 3 שעות.
2. יש להשיב על כל השאלות.
3. בתשובתיכם נא ציינו את החוק והסעיפים הרלוונטיים לפתרון השאלה.
4. אין צורך בהעתקה מלאה של סעיפי החוק למחברת הבחינה. די בציון שם החוק ומס' הסעיף עליו הסתמכתם, ואת רישום עיקרי הדברים מתוך הסעיף.

שאלה 1 (20 נקודות)

חברת "מכונות צהובות בע"מ" היא חברה פרטית, אשר מטרתה היחידה של החברה, כפי שנקבע בתקונה, הוא ייצור ושיווק של מכונות צהובות.

עם התרחבות פעילותה של החברה בישראל, קיבל דירקטוריון החברה שתי החלטות: האחת, הרחבת היצוא של מכונות החברה גם לשוק האירופאי. והשנייה, ייצור ושיווק של אופנועים כחולים.

משה, בעל מניות בחברה, לא היה מרוצה מההחלטות הללו של הדירקטוריון. הוא פנה ליו"ר הדירקטוריון וטען בפניו כי מדובר בהחלטות גרועות, ולא חוקיות. היו"ר השיב לו כי הכל נעשה בסמכות, וליתר ביטחון, כדי להסיר את התנגדותו של משה, קיבל הדירקטוריון החלטה נוספת והיא שינוי שם החברה ל"מכונות צהובות ואופנועים כחולים בע"מ".

משה לא היה מרוצה גם מהחלטה זו, ובאסיפת בעלי המניות דרש לתקן את התקנון כך שיהיה כתוב במפורש שהחברה לא תעסוק ביצור ושיווק של אופנועים. על פי תקנון החברה החלטה כזו, לתיקון מטרת החברה, אמורה להתקבל ברוב של 60% מהמשתתפים באסיפה הכללית. אך הואיל ומשה ידע, שלא יצליח להגיע לרוב כזה, הוא קרא למנכ"ל להשתתף בהצבעה והורה לו להצביע כמוהו לשינוי התקנון. כמו כן, הנוכחים בישיבה קיבלו החלטה נוספת ברוב של 60%, לפיה תיקון עתידי של סעיף זה ידרוש רוב של 80%.

- א. דונו בחוקיות ההחלטות של דירקטוריון החברה.
- ב. דונו בחוקיות קבלת ההחלטות באסיפה הכללית.

שאלה 2 (20 נקודות)

חברת "תה אנגלי בע"מ" היא חברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה בתל אביב. בעל מניות השליטה בחברה הוא דוד, המחזיק ב-48% מהון המניות. ערן הוא יו"ר דירקטוריון החברה, אשר מונה על ידי דוד לתפקיד זה. שכרו של ערן הוא כ-80,000 ₪ בחודש.

יום אחד הוגשה על שולחנו של דירקטוריון החברה בקשה מדוד, בעל השליטה בחברה, לקבלת הלוואה, לטובת רכישת עוד מניות של החברה, על מנת להשלים את השליטה בחברה. בפועל התכוון דוד להשתמש בכסף כדי לכסות חובות פרטיים שצבר. בחוות דעת שהוגשה לדירקטוריון על ידי רואה החשבון המבקר של החברה נאמר במפורש, כי מתן הלוואה כזו מעמידה בסיכון ממשי את החברה, ומהלך זה עלול להביא לפשיטת רגל שלה. ערן, שהרגיש חובה כלפי דוד שמינה אותו, וגרם לכך שישתכר משכורת יפה מאוד, היה בעד לאשר לדוד את ההלוואה. לפיכך הצליח לשכנע את חברי הדירקטוריון לאשר את הבקשה.

בעקבות מתן הלוואה לדוד, נקלעה החברה לקשיים כלכליים, ולאחר כשנה פשטה רגל. ניר, אחד מנושי החברה, החליט להגיש תביעה נגד החברה לקבלת פיצויים, וכן הגיש תביעה אישית נגד דוד ונגד ערן.

האם ניר יכול לתבוע את כל השלושה? מה עשויות להיות עילות התביעה נגד כל אחד מהנתבעים?

שאלה 3 (15 נקודות)

כיתה של 30 סטודנטים לרפואת שיניים מהאוניברסיטה של החיים החליטו להקים שותפות רווחית לטיפול שיניים. לשותפות החליטו לקרוא בשם "נבחרת הרופאים של המדינה בע"מ". את הבקשה שלחו לרשם החברות, אך בקשתם נדחתה, והשותפות לא נרשמה.

א. מהם הפגמים שנפלו בהליך רישום השותפות?

לאחר שהשותפות נרשמה באופן תקין וכדין החליטו השותפים לרכוש רכב חדש מחשבון השותפות בסך של 120,000 ₪. דני, אחד השותפים, החליט בוקר אחד לקחת את הרכב לסידורים אישיים, בלי לדווח על כך לשאר השותפים.

ב. האם רכישת הרכב ופעולתו של דני היו תקינות?

לאחר זמן מה החליטו השותפים לצרף את חברת "שורשים בע"מ" כשותפה מוגבלת. הואיל ושמואל, בעל השליטה בחברת "שורשים בע"מ", הוא חבר של דני הנ"ל, העסקה נעשתה בע"פ בלבד, בה סוכם כי שמואל יוכל לקחת חלק בישיבות השותפים. משה, אחד השותפים בשותפות התנגד למהלך כולו, וטען כי אינו חוקי.

ג. האם משה צודק בטענתו, ומהם הפגמים להם הוא טוען?

שאלה 4 (15 נקודות)

מושיקו ובתו דנית בת ה-16 החליטו להקים יחד עמותה, שתפתח מוצר המתריע על הטרדה מינית. כדי להשיג כסף, הם החליטו שחברת "מצפצפים" (להלן: "החברה") תתרום כסף לשם הקמת העמותה. נקבע שמושיקו, דנית והחברה יהיו חברי העמותה, ושלעמותה יקראו "די לגברים הסוטים". הם הגישו בקשה לרשם העמותות לרשום את העמותה. רשם העמותות סרב לבקשה זו, ולא רשם את העמותה.

א. מה עשויות להיות הסיבות בגינן סירב רשם העמותות לרשום את העמותה?

רק לאחר כשנה נרשמה העמותה כדין, ולאחר מכן התקיימה ישיבה, בה הוחלט כי מושיקו ודנית ימונו לחברי ועד העמותה, וכי יתחלקו ברווחי העמותה בשיעור מינימלי של 20% וכן יקבלו ממנה שכר של 20,000 ₪ לחודש (ברוטו) כל אחד. לאחר כמה חודשים נמאס לדנית להיות חברת עמותה והיא העבירה את החברות לחברה שלה, סיגלית, ללא כל תמורה.

ב. דונו בבעיות בהחלטות הנ"ל.

שאלה 5 (15 נקודות)

גבי, בן ה-15, קיבל בירושה מהוריו שנפטרו סכום של 5 מיליון ש"ח וכן שני כלי רכב חדישים (אחד מהם אאוטי 2017). בצוואה נרשם כי הכסף יוחזק בידיו של הנאמנים דורית ומנשה, הדודים של גבי, עד שגבי יגיע לגיל 21. חלק מהכסף הופקד בכספת בבנק וחלק בקופת חסכון. יום אחד, בזמן שמנשה היה בחו"ל, פנה השכן לדורית וביקש שתמכור לו את האאוטי 2017 מיידית בעבור 1 מיליון ש"ח. דורית הבינה כי זוהי הזדמנות נדירה להרוויח הרבה כסף וכך עשתה. מהתמורה שקיבלה עבורה מכירת האאוטי לקחה דורית 200,000 ₪ כשכר עבורה ועבור בעלה (כפי שנקבע בצוואה) ואת היתר הפקידה בכספת.

א. דונו בבעיות בהחלטות הנ"ל.

שאלה 6 (15 נקודות)

ענו על כל השאלות הבאות (רק תשובה אחת נכונה בכל שאלה):

א. מהי התשובה הנכונה מבין הבאות לגבי האסיפה הכללית והתקנון:

- (1) רק בחברה יש אסיפה כללית ותקנון. בעמותה ובשותפות - אין.
- (2) בחברה ובעמותה יש אסיפה כללית ותקנון. בשותפות - אין.
- (3) בחברה, בעמותה ובשותפות יש אסיפה כללית ותקנון. התקנון בשותפות נקרא "תקנות השותפות".
- (4) בחברה, בשותפות ובעמותה יש אסיפה כללית ותקנון. בעמותה האסיפה נקראת "אסיפת העמותה".

ב. לגבי המילה "בע"מ":

- (1) רק שם של חברה מסתיים במילה "בע"מ" ומשמעותו "בעל מניה".
- (2) רק שם של חברה מסתיים במילה "בע"מ" ומשמעותו "בערבוך מוגבל".
- (3) בחברה, בעמותה ובשותפות מסתיים השם עם "בע"מ" ומשמעותו "בעל מניה".
- (4) רק בחברה ובעמותה מסתיים השם עם "בע"מ" ומשמעותו "בערבוך מוגבל".

ג. לעניין רישום התאגיד:

- (1) רשם התאגידים הוא הגורם האחראי על רישום חברה, עמותה ושותפות.
- (2) רשם החברות עוסק ברישום חברה, רשם העמותות ברישום עמותה, ורשם השותפויות ברישום שותפות.
- (3) אין שום גורם שאחראי על רישום של התאגיד.
- (4) אין שום צורך לרשום תאגיד אצל רשם כלשהו.

ב ה צ ל ח ה !

לשכת עורכי הדין
בחינה בדיני מסחר ב'
ינואר 2017

משך הבחינה: 3 שעות

במבחן שני חלקים: חלק א' (80%) ובו שאלות מקרה, ובו יש לפתור את כל ארבע השאלות, וחלק ב' (20%), ובו שאלות מושגים, בו יש לפתור ארבע מתוך חמש שאלות.

חלק א'

יש להשיב על כל ארבע השאלות הבאות (כל שאלה – 20%). אין לצטט סעיפי חוק בלשון החוק, אך יש להפנות לכל סעיף חוק רלבנטי לפתרון השאלה (אורך התשובה 7-8 שורות).

1. יוסי וגילה נהגו לטייל בכל רחבי ארץ ישראל. לאחר זמן מה, יוסי הציע לדינה להקים חברת תיירות, שתדריך תיירים ותנעים את שהותם בארץ ישראל. לשם הקמת החברה היה צורך בהון התחלתי של 100,000 ₪. יוסי הביא חצי מההון הדרוש, וגילה הביאה חצי נוסף מן ההון הדרוש. לאחר זמן מה, הקשר העסקי הפך לקשר רומנטי, ובעקבות זאת, יוסי וגילה נישאו זה לזו. ואולם, לאחר שנים אחדות, האהבה שבין בני הזוג התפוגגה. ויכוחים אינסופיים החלו להתעורר, הן בענייני הבית והן בענייני העסק. בסופו של דבר, בני הזוג התגרשו. עקב כך, פנתה גילה לבית המשפט והגישה בקשה לפירוק השיתוף, בטענה, שבשל חילוקי הדעות והסכסוך שבינה לבין בעלה לשעבר, לא ניתן עוד לנהל את החברה, וכל החלטה נתקעת בשל ויכוחים, צעקות ועלבונות.

האם לדעתך ייעתר בית המשפט לבקשה? מדוע?

2. חברת אפיקים בנגב (להלן: החברה) ביקשה לבנות פרויקט מגורים גדול בבאר שבע. לשם כך, פנתה לבנק למסחר ומימון וביקשה שתיתן לה הלוואה בסך של \$1,000,000. הבנק ניאות להעניק לחברה את ההלוואה, תמורת שיעבוד צף על כלל נכסי החברה.

על מנת להגן על עצמו, התנה הבנק במסמכי ההלוואה, שהחברה תהיה מנועה מליצור שעבודים נוספים, עד שתפרע את ההלוואה. ביום 21.05.14, נחתמו מסמכי ההלוואה, והמסמכים, לרבות התנאי המגביל את זכותה של החברה ליצור שעבודים נוספים עד למועד פירעון ההלוואה.

ואולם, בשל שביתת עובדי משרד המשפטים, רישום השעבוד התעכב, ורק ביום 12.7.14, נרשם השעבוד כדין, והודעה בעניין נשלחה לחברה ולבנק.

ביום 10.6.14, בראות מנהלי החברה שהסכום שקיבלה החברה מן הבנק איננו מספיק כדי להרים את הפרויקט, הם פנו אל יצחק, איל הון ידוע, על מנת שייתן לחברה הלוואה משלימה. למחרת, השיב יצחק תשובה למנהלי החברה, והסכים להעביר את ההלוואה, בתנאי שהחברה תשעבד לו את בניין המשרדים לה בשעבוד קבוע. מנהלי החברה הסכימו לתנאי זה, שיעבדו ליצחק את הבניין, וקיבלו את ההלוואה.

ביום 15.9.16 החברה התפרקה.

עורכי הדין של הבנק ועורכי דינו של יצחק הגיעו לבית המשפט, כל אחד מהם טוען שהשעבוד של לקוחותיו עדיף. **כיצד יכריע בית המשפט לדעתך? מדוע?**

3. דני הינו עורך דין ידוע, המתמחה במשפט בינלאומי פרטי. דני הקים משרד בישראל, ומשרד נוסף בניו יורק שבארצות הברית, ולרגל עבודתו הוא נדרש לבלות את רוב זמנו במשרד בניו יורק.

בשנים 2014 – 2016, שהה דני בישראל במשך 13 חודשים, מתוכם, בשנת 2016 שהה בישראל במשך חודשיים בלבד.

אשתו וילדיו של דני מתגוררים בוילה יוקרתית שרכש דני בכפר סבא.

דני חבר פעיל בוועדה למשפט בינלאומי פרטי של לשכת עורכי הדין בישראל, והוא אף משמש כיועץ המשפטי (בהתנדבות) של האגודה למען החייל בישראל. כמו כן, דני, כמג"ד שריון במילואים, מקפיד למלא את חובתו בשירות מילואים פעיל, לפחות 30 יום בכל שנה.

דני לא שילם מס על הכנסות משנת 2016, שצמחו עקב פעילותו המקצועית בארצות הברית. דני טען שהכנסה זו צריכה להיות ממוסה לפי דיני המס בארצות הברית בלבד.

האם הוא צודק? מדוע? האם תשובתך תשתנה אילו גילית שדני רכש בחשאי דירת מגורים בניו יורק, בה הוא מתגורר עם אישה שפגש בניו יורק, ועמה הוא מגדל ילד שנולד מחוץ לנישואים?

4. גיל וגילה נישאו ביום 1.5.06, ועברו להתגורר בדירת חדר שרכשו במשותף גילה ואחותה, למטרות השקעה.

ב-1.5.2008, רכש גיל דירה מרווחת יותר, ברחובות, ובני הזוג עברו להתגורר בדירה זו.

ב-1.8.2008, הצליחה גילה למכור את דירת החדר שבפתח תקווה, בה לא היה לה עוד צורך, לאחר שעברה להתגורר ברחובות.

ב-1.5.2009, לאחר שנולד לבני הזוג הילד השלישי, מכרו בני הזוג את הדירה
ברחובות, על מנת לרכוש דירה מרווחת יותר.

א. האם יידרש גיל לשלם מס רכישה על הדירה שרכש ברחובות?

ב. האם גילה תידרש לשלם מס שבח במכירת הדירה שבפתח תקווה?

חלק ב'

יש להסביר ארבעה מתוך חמשת המושגים הבאים בלשונכם (כל מושג – 5%). **אין לצטט את לשון החוק!** (אורך התשובה 2-3 שורות).

הסדר כובל

עסקה ברוכלות

מקרה ביטוח

היסב על החלק

צו כינוס

בהצלחה!

לשכת עורכי הדין
בחינה בסדר הדין האזרחי ואתיקה מקצועית
ינואר 2017

נא לענות על השאלות הבאות תוך הפנייה לדברי החקיקה הרלוונטיים. ללא אזכור כאמור, לא יתקבלו מלוא הנקודות עבור התשובה. אין להעתיק את סעיפי החוק או התקנות, אלא להסבירם.

שאלה 1 (60%)

במהלך יום עבודה בסניף העסק שלכם שבבאר שבע, קראתם שהתפרסם ספר חדש בתחומכם. מיד נכנסתם לאתר של הוצאת הספרים הממוקמת בבני ברק והזמנתם את הספר. במסגרת העסקה התחייבה ההוצאה לספק את הספר בתוך 14 ימי עסקים. ואולם, חלף לו חודש וטרם הגיעה הודעה מהדואר שהספר הגיע. החלטתם להגיש תביעה כנגד ההוצאה ולבקש לבטל את העסקה.

- א. באילו אזורי שיפוט ניתן להגיש את התביעה? (10%)
- ב. לאילו בתי משפט ניתן להגיש את התביעה בהיבט הסמכות העניינית? (10%)
- ג. באילו סוגי הליכים ניתן להגיש את התביעה? (10%)
- ד. נסחו כתב תביעה לפי העובדות המתוארות בשאלה. במסגרת כתב התביעה יש להפנות לדברי החקיקה הרלוונטיים שעל יסודם ניסחתם רכיב כזה או אחר (10%).
- ה. בכתב ההגנה טוענת ההוצאה כי היא סיפקה את הספר במועד והעיכוב נבע מתקלה של הדואר. לאיזה הליך הייתם מייעצים להפנות אותה? (10%)
- ו. הניחו שניתן פסק דין שלא לטובתכם. האם תוכלו לערער עליו? אם כן, בפני איזה בית משפט יידון הערעור? השיבו לשאלה בהתאם לאפשרויות שהצגתם בסעיף קטן ב' לעיל (10%).

שאלה 2 (40%)

במהלך דיון בבית המשפט התברר שעורך הדין של הצד שכנגד מכיר את השופט, אך לא יצא להם להיפגש מימי האוניברסיטה.

- א. האם יש מניעה שעורך הדין ייצג בתיק? (10%)
- ב. לקראת סוף הדיון, פנה עורך הדין לשופט ואמר: "אחי, תעשה טובה ותן פסק דין מוצלח". האם הדבר עלול לעלות כדי עבירת משמעת? (10%)
- ג. בהנחה שכן, כיצד ניתן להגיש קובלנה על כך? (10%)
- ד. אילו עונשים ניתן להטיל על מי שהורשע בעבירת משמעת? (10%)

בהצלחה!

לשכת עורכי הדין
בחינות בדיני מדינת ישראל
דיני חוקה ומנהל
ינואר 2017

5. משך הבחינה שלוש (3) שעות.
6. הבחינה כוללת 4 שאלות. 3 שאלות פתוחות ושאלה אחת אמריקאית. משקלן מצוין בכותרתן.
7. **יש להשיב על כל השאלות.**
8. אין להעתיק סעיפי חוק. עם זאת, יש לציין בכל תשובה ותשובה את סעיפי החוק הרלוונטיים.

שאלה 1 (30 נק')

בשנת 2016 נחקק בכנסת תיקון לחוק "שעות עבודה ומנוחה" תשי"א-1951, כך שבסעיף 7(ב) לחוק נכתב: "המנוחה השבועית תכלול - (1) לגבי יהודי - את יום השבת, בכפוף לצרכי המשק ולאישורו של המעביד (2) לגבי מי שאינו יהודי - כל יום שייבחר".

רונן, בחור יהודי שומר תורה ומצוות, עבד כמהנדס בחברת היי-טק בשרון. רונן, שהיה חרוץ מאוד, עבד שעות רבות במהלך השבוע כדי לסיים את מטלותיו לפני סיום השבוע. במקרים רבים שיבחוהו על כך.

בחודש דצמבר, חברת ההיי-טק שבה עבד רונן קיבלה פרויקט גדול - שעשוי להשפיע על עתיד החברה - ולכן כל העובדים נדרשו לתת מעצמם קצת יותר כדי לעמוד ביעדי הפרויקט בזמן. מנהלי החברה אף ציינו כי יהיו עובדים שיצטרכו לעבוד גם בשבת. רונן, שהיה הבחור הדתי היחיד בחברה פנה לחבריו כך שלוח הזמנים יסודר בניהם באופן שלא ידרוש ממנו לעבוד בשבת.

בסוף החודש, בשל החורף הקשה, רבים בחברה חלו, ולכן מנהלי החברה פנו לרונן על-מנת שיגיע בכל זאת לעבודה בשבת. כאשר תהה רונן "מדוע לא פניתם למייקל? ידוע לי שהוא נוצרי ועבודה בשבת לא תהווה בעיה עקרונית עבורו" נענה כי מייקל חוגג יום הולדת עגול (גיל 40) בדיוק באותה שבת, ובהתאם לחוק הנ"ל הוא ביקש את יום המנוחה שלו בשבת.

רונן כעס מאוד על המצב ואיים על מנהלי החברה כי אם יכריחו אותו לעבוד בשבת - הוא לא יגיע לעבודה ואף יפרסם את הסיפור בפייסבוק האישי שלו. מנהלי החברה לא התרגשו ודרשו ממנו בכל זאת להתייצב לעבודה בשבת.

רונן המזועזע מתייעץ איתכם מהן הדרכים החוקתיות העומדות לפניו כדי למנוע את המצב הנוכחי - מה תיעצו לו? בתשובתכם פרטו את כל השלבים הנדרשים לנקיטת פעולותיו.

שאלה 2 (25 נק')

קבוצת חברות המודאגות מהאלימות כנגד נשים הגואה בישראל ביקשה להיכנס לחיים הפוליטיים, על מנת להשפיע על המתרחש בעניין זה, ולכן התאגדו וביקשו להירשם כמפלגה שתקרא "נשים חזקות".

במצע המפלגה צוין כי "המפלגה מבקשת לקדם שוויון בין נשים לגברים, ולצאת כנגד כל גילויי אפליה או קיפוח של נשים. המפלגה מבקשת גם לתקן חוקים מפלים ולחוקק חוקים חדשים כדי לקדם את מעמדה של האישה בישראל".

חברות הקבוצה החליטו בנוסף לפעול בשטח ולכן כל גבר החשוד בהכאת אשתו, תמונתו תתלה בחוצות העיר, ויוצבו מארבים ליד ביתו כדי "ללמד אותו לקח" באמצעים אלימים – כפי שהוא נוהג להשתמש בהם כלפי נשים. מספר 6 ברשימה (מתוך 20 חברות), אושרת שריקי, התראיינה במספר תוכניות טלוויזיה והצהירה בהן כי "צריך לפעול בכל האמצעים – הדמוקרטיים והלא-דמוקרטיים - כנגד הגברים המכים כי אסור לרחם על אכזריים". בתכנית רדיו, התראיינה ריקי אדלשטיין (מספר 2 ברשימה) והדגישה כי המפלגה תהיה על טהרת הנשים ואף גבר לא ייכלל ברשימה – "כמו שאין אף אישה במפלגות החרדיות". כאשר נשאלה ריקי על הצהרתה של אשתה, ביחס לאמצעים שיש להפעיל כנגד גברים מכים, ענתה "לדעתי דבריה הוצאו מהקשרם, אבל בכל מקרה אני מעדיפה לנקוט בגישה של 'פחות דיבורים – יותר מעשים'".

מהם לדעתכן סיכוייה של הקבוצה להירשם כמפלגה כדי להשתתף בהמשך בבחירות לכנסת? נמקו והסבירו.

שאלה 3 (25 נק')

חוק איסור תעמולה פוליטית בחינוך הממלכתי תשע"ז-2017, אוסר על מורים לקיים תעמולה פוליטית במסגרת בתי ספר. החוק קובע כי מפקח ראשי במשרד החינוך שמצא כי מורה קיים תעמולה פוליטית במסגרת בית ספר, לאחר היוועצות עם מנהל בית הספר, יגיש נגדו כתב אישום משמעותי בפני מנכ"ל משרד החינוך. עוד קובע החוק, כי למנכ"ל סמכות, לאחר שיקיים דיון בנוכחות הצדדים, להכריע בשאלת אשמתו של המורה ובמידה ויורשע יגזור את דינו להשעיה זמנית מהוראה או להרחקה לצמיתות מהמקצוע.

לדינה המכהנת כמפקחת ראשית במשרד החינוך הגיעו שמועות כי אמיר, מורה בבית ספר ממלכתי, הקדיש שיעור שלם לביקורת פוליטית על דרכו של שר החינוך וטען בפני תלמידיו כי יש להחליף את שר החינוך בהקדם האפשרי. דינה הרימה טלפון לחברתה רונית – שכנתו של אמיר – וכתובה לשאלתה לגבי עמדותיו הפוליטיות ענתה לה רונית כי "בנינו, הוא לא תומך נלהב בעמדותיו של שר החינוך, וזו בלשון המעטה".

דינה הגישה נגד אמיר כתב אישום משמעותי בפני מנכ"לית משרד החינוך. לאחר מכן התקשרה לחיים, מנהל בית הספר, שטחה בפניו את האירוע ושאלה אותו מה עמדתו בעניין. חיים השיב לה כי מדובר בעניין מורכב ולכן הוא צריך יום-יומיים לחשוב על כך. דינה ציינה בפניו כי "אין צורך בכל-כך הרבה זמן. אני כבר החלטתי".

מנכ"לית משרד החינוך סברה כי האדם המתאים ביותר לטפל בסוגיה כזו הוא ראש אגף משמעת במשרד החינוך והעבירה את התיק לטיפולו. ראש האגף נענה למשימה וקבע מועד לתגובתו של אמיר ומועד לדיון בתיק.

בשלב זה נודע לשר החינוך על האירועים והוא ביקש ממנכ"לית משרד החינוך להחמיר עם אמיר במידה ויימצא אשם "כדי לבער את נגע הפוליטיזציה ממערכת החינוך". המנכ"לית השיבה לשר כי היא תביא בחשבון את עמדתו המחמירה של השר במסגרת שיקוליו בתיק.

מהן הסוגיות המנהליות העולות באירוע? בתשובתכם התייחסו לסוגיות הסמכות, הדיון (הפּרוּצדורה) ושיקול הדעת של הרשות המנהלית כפי שעולה מן האירוע.

שאלות אמריקאיות (20 נקודות; כל שאלה - 5 נקודות)

דיני חוקה

1. מה מהבאים מהווה הבדל בין חסינות מהותית לחסינות דיונית במסגרת חסינות חברי-כנסת?
- (א) חסינות מהותית לא ניתנת להסרה. חסינות דיונית ניתנת להסרה.
- (ב) חסינות מהותית חלה כאשר המעשה הנדון הוא "למען מילוי תפקידו". חסינות דיונית חלה על כל מעשה של חבר-כנסת.
- (ג) חסינות מהותית חלה גם לאחר כהונתו כחבר כנסת. חסינות דיונית חלה רק בעת כהונתו כחבר כנסת.
- (ד) כל התשובות נכונות.

2. מה משותף לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ולחוק יסוד: חופש העיסוק?

- (א) חוקים שנחקקו בקום המדינה במסגרת החוקה הישראלית ב-1948.
- (ב) חוקים שנחקקו כתוצאה של 'הצעת הררי' ב-1950.
- (ג) חוקי על בחקיקת משנה.
- (ד) חוקים שנחקקו ב-1992 ומהווים את הבסיס ל'מהפיכה החוקתית'.

דיני מנהל

3. דבורה החנתה את רכבה באופן המפריע לתנועה התקינה של הרכבים. רונן, פקח מטעם העירייה, הזמין שירותי גרירה ופינה את הרכב למגרש איסוף רכבים. דבורה טוענת כי הפעולה שנעשתה מנוגדת לדיני המנהל. האם דבורה צודקת?
- (א) דבורה צודקת, משום שלא ניתנה לה זכות הטיעון.
- (ב) דבורה לא צודקת, משום שחנייתה במקום כזה מהווה וויתור מראש על זכות הטיעון.

- ג) דבורה לא צודקת, בשל חריג 'אינטרסים מנוגדים' (הרכב הפריע לתנועה).
- ד) דבורה לא צודקת, משום שיש חשש שבהינתן לה זכות הטיעון תסוכל (תבוטל) הפעולה המנהלית.

4. על פי דיני מנהל, כאשר חייב בעל הסמכות להיוועץ עם גורם מייעץ מסוים הוא חייב:

- א) לתת לגוף המייעץ זמן ומידע סבירים.
- ב) שתהיה היכרות מוקדמת בין השניים.
- ג) לאפשר שההיוועצות תעשה בלב פתוח ונפש חפצה.
- ד) תשובות או ג נכונות.

בהצלחה!